

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De illis, qui potestatem eligendi habent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Electio subinde in latiore sensu, subinde in strictiore, etiam in iure accipitur: strictè & propriè dicta rectè describitur, quòd sit *Persona idonea* (nullo Canonico impedimento impedita) *ad Ecclesiam vacantem, seu viduata* (sponso scilicet suo carentis, qualiter sponso suo carere dicuntur Ecclesie Cathedrales mortuo Episcopo, aut alia etiam regularis Ecclesie suo Prelato destituta) *pastoralem dignitatem, seu praelaturam, per eos, quibus jus eligendi competit, Canonica* (à sacris Canonibus approbata) *vocatio*. Differt autem hæc electio strictè dicta à collatione libera, quod per hanc acceptatam jus in re, seu quasi Dominium in beneficio acquiritur, per Electionem verò acceptatam, jus ad rem tantum, & hinc tantum vocatio ad beneficium dicitur: & ante confirmationem electi hoc mortuo v. g. vel rennuntiante electioni, quod liberè potest facere ante confirmationem electus, etiam sine consensu superioris, praelatura talis vacare dicitur, non per mortem hujusmodi electi ante confirmationem mortui, vel rennuntiantis, sed per mortem prioris &c. à præsentatione verò differe dicitur, quia plus juris confert Electio, quàm præsentatio; facta enim electione, & illà publicatà, illud saltem jus confertur electo, ut ante illius etiam admissionem variare non possint Electores, sed electi consensum exigere debeant; in præsentatione verò variare potest Patronus (saltem si Laicus sit) neque consensum præsentati requirere. A nominatione desique differt, si tamen hæc à præsentatione differat, quod per nominationem nihil prorsus juris acquiritur nominatus, neque unus tantum,

sed plures simul nominati possint, ex quibus uni deinde Episcopus v. g. beneficium conferat vel præsentans unum aliquem præsentet.

§. II.

De illis, qui potestatem eligendi habent.

EX SS. Canonibus satis patet, magnam olim diversitatem fuisse servatam in Episcoporum v. g. electione: aliqui enim in primitiva Ecclesia ab ipsis Apostolis Ecclesiarum Episcopi constituti fuerunt; postea diversis personis, ex speciali Pontificum privilegio concessum fuit, jus providendi Ecclesie viduata, ita ut nonnunquam jus eligendi fuerit penes Clerum tantum illius Diocesis, cui dari Episcopus debebat; nonnunquam penes Clerum, & populum, ut hi saltem in electum à Clero consentire deberent, vel nominare plures, ex quibus Clerus aliquem eligeret; nonnunquam etiam Principibus Laicis jus nominandi aut præsentandi Episcopum concessum fuerit, prout hodie adhuc habent ad certos Episcopatus Reges aliqui &c. ita ut Sacri Canones, si diverso modo loquantur, de diversis temporibus, aut privilegiis intelligendi sint. De iure tamen communi & ordinario, electionem Prælati Ecclesiastici, tam secularis quàm regularis, ad Capitulum Ecclesie, cui providere debet, spectare, *ex. r. h. e.* patet, meritò enim his conceditur jus eligendi sibi capitis, & suæ Ecclesie de sponso providendi, qui majorem suæ Ecclesie notitiam habere censentur, ac talis capitis membra habentur; non quidem quasi proprià auctoritate Prælatus constituant,

ant, cum ipsi Prælatum Episcopalem v. g. non habeant, sed ex potestate officii, à communi jure vel à Pontifice concessi.

Intelligitur autem Capituli, aut Collegii nomine, non quævis Clericorum uni Ecclesiæ adscriptorum collectio seu communitas, sed qui nomine Canonico- rum seu Capitularium veniunt, qui unum quasi corpus constituunt, cujus caput ipse Prælatum est, & communi sigillo utuntur, atque unum communem Syndicum, ac procuratorem constituere possunt *c. dilectus 14. junct. Glos. V. nec sint unum corpus de Excess. Prælat. & l. 1. §. 1. FF. quod quisque univers. nom.* & quamvis ad constituendum primò collegium tres personæ ad minimum requirantur, *L. Neratius 85. FF. de V. S.* cum præter Capitulum (quod pluralitatem dicit) à Rectore distinctum debeat, vel actu, vel potestate saltem, habere Rectorem, potest tamen semel constitutum collegium, ejusque jura in duobus, imò etiam in uno conservari juxta *Glos. in cit. e. 1. V. duo h. 2.* cum plus ordinariè requiratur ad generationem, quàm ad conservationem. Neque tamen omnes etiam qui sunt de Collegio Ecclesiæ alicujus collegiæ, aut Cathedralis, habent jus eligendi Episcopum, seu Prælatum talis Ecclesiæ, sed illi tantum, qui in SS. Ordinibus (Subdiaconatus saltem) constituti sunt (juxta *Concil. Trident. Sess. 22. c. 4. de reform.*) saltem tempore electionis, & quamvis talem in Sacris non constitutum expectare cæteri non debeant, licet prius quàm electio fiat, ordinari vellet, si tamen Canonico- rum v. g. nullus, quando sedis vacatio contingit,

in Sacris constitutus esset, & consequenter penes nullum tum esset jus proximum eligendi, prius tamen, quàm ad superiorem provisio talis Ecclesiæ devolveretur, expectare hic deberet usque ad terminum electioni concessum elapsum; ut si intra hoc tempus aliqui ordinari in majoribus vellent, jus eligendi illis non impediretur.

§. III.

An potestas eligendi aliis quoque Clericis, qui à Collegio non sunt, vel etiam Laicis competere possit, vel is, qui solùm sunt in possessione juris eligendi?

Resp. 1. Possit competere jus eligendi etiam extraneis Clericis, qui à Collegio seu Capitulo non sunt, non tantum vi privilegii, prout sumitur ex *c. cum dilectus 8. de Consuet.* neque tantum vi legitimæ per 40. annos præscriptæ consuetudinis *c. Cumana 50. h. 2. junct. Glos. V. Consuet.* sed pacto etiam seu voluntate eorum, ad quos jus eligendi spectat, ita tamen, ut si in extraneam personam, vel dignitatem, à Capitularibus perpetuò transferatur, superioris consensus cum aliis solemnitatibus, ad alienandum res Ecclesiæ requisitis, accedere debeat, cum talis in extraneum translatio species quædam alienationis sit, & omnes Capitulares in hoc consentire debeant, cum quòd singulis præjudicat, a singulis sit approbandum.

Resp. 2. Laicis nec per pactum, nec ullo alio modo à Capitularibus communicari potest jus eligendi Prælatos Ecclesiasticos, *c. sacrosancta 51. h. 2.* cum spiritualia negotia tractare non debeant. *La-*